

VENDIM
Nr. 74, datë 17.11.2017

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:
Bashkim Dedjakryetar i Gjykatës Kushtetuese

Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“

me sekretare Belma Lleshi, në datën 18.7.2017 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 36 Akti, që u përket palëve:

KËRKUES: Sokol Zhegu

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Haxhire Zhegu, Ida Mehmeti, Aleksandri Bregu, Drejtorja e Aluiznit, Tiranë, Zyra e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme Tiranë

OBJEKTI: Shfuqizimi si të papajtueshme me Kushtetutën i vendimeve nr. 403, datë 23.9.2015, të Gjykatës së Apelit Tiranë; nr. 00-2016-3103, datë 19.12.2016 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë (dhomë këshillimi).

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/1/f dhe 134/1/i të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; nenet 71 e vijuese të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Fatmir Hoxha, shqyrtoi pretendimet e kërkuarit, që kërkonte pranimin e kërkesës, pretendimet e subjektit të interesuar, Drejtorja e ALUIZNI-t, Tiranë, e cila kërkonte rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuari Sokol Zhegu i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Tiranë me kërkesëpadi me objekt pavlefshmërinë e pjeshme të lejes së legalizimit të lëshuar nga drejtorja rajonale ALUIZNI, Tiranë në emër të subjektit të interesuar Haxhire Zhegu, për pasurinë nr. 7/505, me sipërfaqe 78.24 m², e ndodhur në zonën kadastrale nr. 8380 Tiranë; pavlefshmërinë absolute të kontratës së dhurimit të pasurisë së sipërcituar lidhur mes subjekteve të interesuara Haxhire Zhegu dhe Ida Zhegu; pavlefshmërinë absolute të kontratës së shitjes lidhur mes Haxhire Zhegut dhe Ida Zhegut në cilësinë e shitëseve dhe Aleksandër Bregut në cilësinë e blerësit.

2. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 10205, datë 24.10.2014, ka vendosur pranimin e kërkesëpadisë, deklarimin pjesërisht të pavlefshme të lejes së legalizimit dhënë në favor të subjektit të interesuar Haxhire Zhegu, konstatimin pjesërisht të pavlefshme të kontratës së dhurimit dhe të kontratës së shitjes, kthimin e sendit dhe të çmimit të ndërtesës kërkuarit. Rrëzimin e kërkesëpadisë për pjesën tjetër.

3. Mbi ankimin e subjekteve të interesuara Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 403, datë 23.9.2015, ka vendosur ndryshimin e vendimit nr. 10205, datë 24.10.2014 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe rrëzimin e padisë.

4. Mbi rekursin e kërkuarit, Kolegjit Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2016-3103, datë 19.12.2016, ka vendosur mospranimin e rekursit.

II

5. **Kërkuesi** i është drejtuar me kërkesë Gjykatës Kushtetuese, duke pretenduar shfuqizimin e vendimit nr. 403, datë 23.9.2015 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe të vendimit nr. 00-2016-3103, datë 19.12.2016 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë për mospranimin e rekursit, me argumentet si vijojnë:

5.1 Gjykata e Apelit Tiranë ka cenuar parimin e gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj. Kjo gjykatë nuk ka kompetencë lëndore për të shqyrtuar padinë e kërkesit. Kompetente ka qenë Gjykata Administrative e Apelit Tiranë, pasi objekt kërkesëpadie ka qenë kundërshtimi i aktit administrativ. Kjo gjykatë nuk ka zbatuar ligjin procedural specifik nr. 49/2012, “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”.

5.2 Gjykata e Apelit Tiranë ka cenuar parimin e paanësisë, pasi është shprehur mbi kërtime, të cilat nuk ishin ngritur nga palët në proces. Kjo gjykatë ka zbatuar keq ligjin material, pasi ka përcaktuar në mënyrë të gabuar kërkimet e parashtruara në padi, duke i nxjerrë jashtë kontekstit të marrëdhënies objekt gjykimi. Gjykata me nismë të saj ka gjykuar parashkrimin e padisë dhe pse nuk ishte ngritur nga palët, duke marrë rol aktiv.

5.3 Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka cenuar parimin e procesit të rregullt ligjor, pasi duke mos arsyetuar vendimin për mospranimin e rekursit ka cenuar të drejtën e aksesit dhe të barazisë së armëve. Në rekurs ishin parashtruar shkaqe të cilat duhet të shqyrtoheshin në seancë plenare.

6. **Subjekti i interesuar Drejtoria e ALUIZNI-t Tiranë** ka paraqitur parashtrime me shkrim, duke argumentuar si vijon:

6.1 Drejtoria e ALUIZNI-t ka qenë palë e paditur gjatë procesit civil të zhvilluar dhe çdo kontestim e ka parashtruar gjatë gjykimit. ALUIZNI-i njeh si subjekt të së drejtës për aplikuar për legalizimin e ndërtimit pa leje personin që e ka kryer ose ka investuar, duke e identifikuar me subjektin vetëdeklarues. Në çështjen në shqyrtim objekti është deklaruar për legalizim në vitin 2006 nga subjekti i interesuar Haxhire Zhegu dhe deri në momentin e legalizimit nuk ka pasur ankesa.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkesit

7. Gjykata vlerëson se kërkesi legjitimohet *ratione personae*, pasi parashikohet si subjekt nga nenet 131/1/f dhe 134/1/i të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, si dhe *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur brenda afatit 4-mujor të parashikuar nga ligji “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar. Lidhur me legjitimitimin *ratione materiae* kërkesi ka parashtruar pretendime të cilat *prima facie* lidhen me të drejtën për një proces të rregullt ligjor, për rrjedhojë hyjnë në juridiksionin kushtetues. Në vijim, Gjykata ka shqyrtuar pretendimet e kërkesit.

B. Për themelin e kërkesës

B.1 Për pretendimin e cenimit të së drejtës së aksesit dhe arsyetimit të vendimit gjyqësor

8. Kërkesi ka pretenduar se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor, pasi duke mos arsyetuar shkaqet e mospranimit të rekursit ka cenuar të drejtën e aksesit dhe të arsyetimit të vendimit gjyqësor. Sipas kërkesit, në rekurs ishin parashtruar shkaqe, të cilat duhet të shqyrtoheshin në seancë plenare.

9. Për vendimet e dhëna nga Gjykata e Lartë në dhomën e këshillimit dhe referuar natyrës së gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, Gjykata ka theksuar se vetëm kur janë të pranishme pretendime, që kanë të bëjnë me shkeljen e parimeve themelore të procesit gjyqësor, si dhe kur këto pretendime gjejnë pasqyrim në materialet e çështjes, vendimi i Kolegjit për mospranimin e rekursit vë në dyshim të drejtën për një proces të rregullt ligjor (*shih vendimet nr. 84, datë 30.12.2016; nr. 27, datë 27.3.2017 të Gjykatës Kushtetuese*).

10. Bazuar në nenin 480 të KPC-së, është në kompetencë të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë

(dhomë këshillimi) të analizojë dhe të vlerësojë nëse shkaqet e ngritura në rekurs janë në përputhje me kërkesat e ligjit. Nëse rekursi bëhet për shkaqe të ndryshme nga ato që i lejon ligji, është në funksionin e tij të vendosë, në pajtim me kërkesat ligjore, mospranimin e çështjes për shqyrtim në seancë gjyqësore. Sikundër për pranimin, ashtu edhe për mospranimin e rekursit, dhoma e këshillimit, nëpërmjet arsytimit të vendimeve të saj, luan rolin e një filtri paraeliminator të kërkesave që i drejtohen Gjykatës së Lartë. Palët përpara kësaj trupe gjyqësore, në një numër të madh rastesh, *prima facie* i plotësojnë formalisht kriteret që çështja të kalojë në seancë publike, por kjo nuk mund t'ia deformojë funksionin vlerësues dhomës së këshillimit. Në rast se Kolegji në dhomën e këshillimit, krijon bindjen se shkaqet e ngritura në rekurs objektivisht nuk gjejnë mbështetje në aktet e administruara në dosjen gjyqësore, atëherë është në kompetencën e tij të vendosë, në pajtim me kërkesat ligjore, mospranimin e çështjes për shqyrtim në seancë gjyqësore. Gjykata ka theksuar, gjithashtu, se veprimtaria seleksionuese e dhomës së këshillimit, për verifikimin nëse rekursi i plotëson ose jo kushtet për shqyrtim, nuk është një shkelje e së drejtës së palëve për t'iu drejtuar gjykatës, por një veprimtari e domosdoshme në funksion të aksesit në gjykatë vetëm të atyre çështjeve që i parashikon ligji, duke lënë jashtë përzgjedhjes kërkesat e paarsyeshme dhe haptazi të pambështetura në ligj (*shih vendimet nr. 29, datë 19.5.2016; nr. 59, datë 16.9.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

11. Në çështjen konkrete nga vendimi i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë rezulton se vendimi i mospranimin të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë përmban, në pjesën hyrëse të tij, palët ndërgjyqëse, objektin e padisë, disponimet e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe asaj të apelit, si dhe faktin se kundër vendimit të kësaj të fundit ka paraqitur rekurs kërkuar, duke pasqyruar dhe shkaqet që ai ka parashtruar në rekurs, të cilat lidhen me zbatimin dhe respektimin e ligjit material e procedural lidhur me të drejtën e pronësisë, si dhe me përcaktimin e kompetencës lëndore në shqyrtimin e padisë.

12. Në përfundim, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë është shprehur se rekursi i paraqitur nuk përmban shkaqe nga ato që parashikon neni 472 i KPC-së, duke vendosur në pjesën urdhëruese, mospranimin e tij.

13. Gjykata vlerëson se në çështjen në shqyrtim për shkak të problematikës lidhur me cenimin e parimit të gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj, pasi kërkuar bazuar në objektin e padisë, kundërshtimin e aktit administrativ, ka pretenduar se kompetente për shqyrtimin e çështjes ka qenë Gjykata Administrative e Apelit Tiranë, si dhe qenies përballë dy vendimeve të ndryshme të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe të Gjykatës së Apelit Tiranë, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, në respektim edhe të parimit të subsidiaritetit, duhet të arsyetonte vendimin e tij.

14. Për sa më sipër, Gjykata çmon se kërkuar duke mos marrë përgjigje për pretendimet e tij, i është cenuar jo vetëm e drejta e aksesit dhe e arsytimit të vendimit gjyqësor, por edhe e drejta e ankimit në kuptimin substancial parashikuar nga neni 43 i Kushtetutës. (*shih vendimin nr. 4, datë 5.2.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Si përfundim, Gjykata çmon se në çështjen konkrete Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor në aspektin e parimit të arsytimit të vendimit gjyqësor.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/1/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijuese të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar, njëzëri,

VENDOSI:

- Pranimin pjesërisht të kërkesës.

- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr. 00-2016-3103, datë 19.12.2016 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë (dhomë këshillimi).

- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Gani Dizdari, Vitore Tusha, Fatmir Hoxha, Fatos Lulo, Besnik Imeraj